

YAVRUTURNA ORTAOKULU

REHBERLİK SERVİSİ

ÇOCUKLARIMIZI CİNSEL İSTİSMARDAN KORUMAK

Değerli velilerimiz

Bir ebeveynin en önemli görevi çocuklarını yaşanabilecek tehlikelerden korumaktır. Son zamanlarda artan çocuğa yönelik cinsel istismar vakaları bu konuda herkesin önlem alması gerektiği konusunu gündeme getirmiştir. Bu noktada çocuklarımızı cinsel istismardan korumak için yapmamız gerekenleri öğrenmenin en büyük görevimiz olduğunu düşünerek sizler için bu bülten hazırlandı.

CİNSEL İSTİSMAR NEDİR?

Çocuk cinsel istismarı, yetişkinlerin çocukları kendi cinsel doyumları için cinsel temasa zorlamalarıdır. Çocuk cinsel istismarı; Çocuğun özel bölgelerine dokunmak, bakmak, herhangi bir şekilde temas etmek, kendi özel bölgelerine dokundurmak, baktırmak, temas etmesini istemek, cinsel birleşmeye zorlamak, pornografik görüntüler izletmek, cinsel

içerikli mesajlar atmak, cinsel içerikli küfürler etmek vs. gibi davranışlardan oluşur.

İSTİSMARCI GENELDE KİMDİR?

Cinsel istismarcı çoğunlukla erkek olup, istismar çocuğun yakın çevresinden biri tarafından gerçekleşmekte veya aile içinde yaşanabilmektedir. Aile içindeki bu tür cinsel istismar "ensest" olarak adlandırılır. En sık rastlanan aile içi cinsel istismar baba-kız arasında gerçekleşmekle birlikte, ağabey, amca, dede tarafından yapılan cinsel istismar da sıklıkla görülmektedir. Bunun dışında komşu, ebeveynin arkadaşları, okul personeli, yaşça kendinden büyük arkadaşlar, yabancılar olabilmektedir.

ÇOCUKLARIMIZI KORUMAK İÇİN NE YAPABİLİRİZ?

1. Her yaşta yaşına uygun cinsel eğitim vermek

Genellikle aileler için cinsellik konuşulması zor bir konu olabiliyor. Oysaki cinsellik de bizim yaratılışımızda var olan normal bir olgu. Aslında bizleri korkutan cinsellik değil cinselliğin yanlış zamanda yanlış şekilde yaşanma ihtimali. Bunu engelleyebilmek için de çocuklarımıza sağlıklı cinsel gelişim konusunda eğitmemiz gerekiyor. Bu görevimizi yerine getirmekten kaçınırsak çocuklarımızın bu konuyu yanlış kaynaklardan yanlış biçimde öğrenmesine neden oluruz. Bu eğitimi vermezsek çocuğumuz sorunlu bir cinsel gelişim yaşayacak ve istismara açık bir şekilde büyüyecektir.

2. 'Hayır' diyebilme becerisini kazandırmak

Gereken yerde hayır diyebilmek bizi birçok olumsuzluktan korur ve kendimize saygı duymamızı sağlar. Bu beceriyi çocuğumuza kazandırabilmemiz

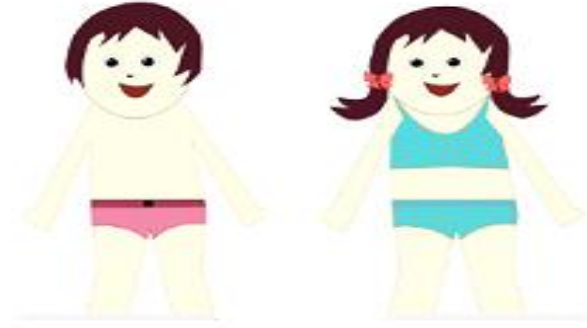
için önce bizim uygun şekilde hayır demeyi öğrenmemiz, sonrasında ise çocuk bize hayır dediğinde de buna saygı göstermemiz gerekir. Çocuğun sizin olması onun üzerinde kayıtsız şartsız egemen olmanız anlamına gelmez. Çocuk hayır'ın anlamını öğrenince bazen size karşı da kullanır. Bu durumlarda eğer kabul edilebilecek bir şeyse bazen onun da size hayır demesine saygı gösterin ki başkalarına da hayır diyebileceğini öğrensin.

Sevgi ve şefkatle, demokratik bir aile ortamında büyütülmüş çocuklar, istemedikleri şeylere "Hayır" diyebilme özgürlüğünü hissediyor. Kendilerine büyüklere hiçbir zaman karşı gelinmemesi gerektiği öğretilmiş olan çocuklar istismar olaylarında karşılarındaki kişiye "Hayır" diyemiyor. İletişimde haklı olarak hayır diyebilmeyi öğrenmiş bir çocuk kendine güvenen, başkalarının hakkına saygı duyan ve başkalarına hakkını yedirmeyen, haksız isteklere hayır diyebilen, bildiği doğrulardan şaşmayan, doğrularının arkasında olan, kişileri memnun etmek için kriterlerinden taviz vermeyen bir kişi olacaktır.

3. Çocuğun mahremiyetine özen göstermek:

çocuklarımızı giydirip soyarken önceden bilgi vererek yapmak, ara sıra soymadan önce izin almak, izin isteyerek öpmek, çocuk istemediğinde öpmemek, başkalarının yanında soyup giydirmemek, 4 yaşından sonra tuvalete yalnız girmesi ve çocuğa banyo yaptıran ebeveynin banyoda çıplak olmaması, mümkünse çocuğun özel bölgelerine bakılmadan temizliğinin yapılması. 7 yaşından sonra tek başına banyo yapmaya teşvik edilmesi ve çocuğun odasına izin alınarak girilmesi gibi.

4. Bedenimizdeki özel bölgeleri anlatmak

"Vücudumuzda özel yerler bulunur": Bu yerler mayonun kapattığı yerlerdir. Çocuklara, kendilerinin de başkalarının özel yerlerine bakamayacakları ve dokunamayacaklarını anlatmamız gerekir. Bunun tek istisnası ihtiyaçları olduğunda yardım amaçlı, canları acıdığı anda sorunu anlamak için anne/baba ve doktor gibi yetişkinlerin mümkünse **"çocuktan izin alarak"** bakması ve dokunmasıdır.

5. İyi dokunuş (el sıkışma, sırtını sıvazlama, iyi geceler öpücüğü, sarılma) **ve kötü dokunuşu anlatmak**: Bedenimiz bize aittir. Biz izin vermedikçe kimse bize dokunamaz, öpemez, sarılamaz. Biz izin verdiğimizde sevdiğimiz kişiler bize dokunabilir, öpebilir, sarılabilir. Ama özel bölgelerimize **hiç kimse** dokunamaz, bakamaz. Sadece anne babamız bazen bizi temizlemek, banyo yaptırmak gibi ihtiyaçlarımızı karşılamak için bakabilirler, dokunabilirler. Bir de doktorlar anne babamız yanımızdayken bizi muayene etmek için bakabilir, dokunabilirler. Anne baba doktor haricinde kimse özel bölgelerimize dokunamaz bakamaz. Birisinin özel bölgemize dokunması **'kötü dokunuş'**tur.

6. İyi sır ve kötü sır nedir: Çocuk istismarcıları çoğunlukla çocukla önce arkadaşça bağ kurarak kendisini sevdirmeye çalışır. Ona hediye alıp bunun bir sır olduğunu söyleyip sonra daha kötü sırlar ve davranışlar için de bu sır saklama olayını genellemesini sağlamaya çalışabilirler. Veya istismarı birisine söylerse başının derde gireceğini söyleyip tehdit edebilirler. O yüzden çocuklarımıza kötü sırların anne babadan saklanmaması gerektiğini anlatmamız gerekir. Bunu şu şekilde bir konuşmayla gerçekleştirebiliriz. Sır birisinden bir şeyi gizlemek demektir. Bazı sırlar iyidir. Bazı sırlar ise kötü. İyi sırlara örnek: sürpriz doğum günü partisi yapmak Ama sen şu an küçük bir çocuk olduğun için bazen bir sırrın iyi mi kötü mü olduğunu anlamayabilirsin. O yüzden **hiçbir** sırrı anne babadan saklamaman gerek. "Birisini özel yerlerine baktığında ya da dokunduğunda büyüklerine anlatmaman için sana bunun ikimizin sırrı olduğunu söyleyebilir. Bu kötü bir sırdır".

7. Öncelikle aileler -ki buna anne ve babalar da dahil- çocukları istemediğinde onlara dokunmamalıdır. Zorla öpme, sıkıştırarak sevmeye, özel bölgeler üzerinden şaka yapmak çocuğun yabancı kişilerin istismarını da şaka olarak algılamasına ve **tepki vermemesine** neden olur.

BİRİSİ ÖZEL YERLERİNE BAKTIĞINDA YA DA DOKUNDUĞUNDA ÇOCUĞUMUZA NE YAPMASI GEREKTİĞİNİ ÖĞRETELİM

Böyle bir durumla karşılaşırlarsa çocuklarımıza ne yapmaları gerektiğini bu mesajlarla öğretebiliriz:

1. Söyleyebileceğin en sert biçimde **HAYIR** de.
2. Oradan **UZAKLAŞ** ve güvenli bir yere gitmeye çalış.
3. Güvendiğin bir büyüğüne **SÖYLE**.

4. Büyükler seni dinleyip bu konuda bir şey yapana kadar da SÖYLEMEYE DEVAM ET. Yaşanabilecek istismar durumunu bebeklerle canlandırmak ne yapmaları gerektiğini anlamalarına yardımcı olacaktır.

ÇOCUĞUMUZA İSTİSMARDAN KORUNMA EĞİTİMİ VERİRKEN DİKKAT EDECEĞİMİZ NOKTALAR

Anne-babalar iyi ve kötü dokunuşları anlatırken çocuklarını korkutup kaygılandırmadan, sakin ve yumuşak bir ifadeyle açıklama yapmaya özen göstermelidirler. Dikkat edilmesi gereken bir diğer nokta ise anne-babaların bu tarz konuşmalarda, **"kötü dokunuş"** lara çok fazla vurgu yapmalarıdır. Çünkü, olumsuz cinsel deneyimlere fazla dikkat çekmek çocuğun kaygılanıp en yakınlarından gelen sevgi ve şefkat içeren **"iyi dokunuş"** ları da yanlış algılamasına neden olabilir.

Çocuklarımıza bu bilgileri verirken endişeli ve aceleci bir tavırla verirsek bu çocukların ilerleyen yıllarda insanlara ve topluma güvenini olumsuz anlamda etkileyip sağlıklı insan ilişkileri geliştirmesine neden olabilir. Bu sebeple bu bilgiler sakin, telaşlanmadan yeri zamanı doğru seçerek vermemiz gereken bilgilerdir.

İSTİSMAR ŞÜPHEŞİ DUYAN EBEVEYNLER

1. Her şeyden önce sakin olmaya çalışmalı ve çocuğun söylediklerini mutlaka ciddiye almalıdırlar.
2. Çocuğa tacizin ne olduğu açıklanarak bu olanların kendi hatası olmadığı konusunda güven verilmelidir.
3. Bu durumu paylaştığı için memnun olduğumuzu belirterek onun güvenliğini sağlamak için her şeyi yapacağımız konusunda güven verilmelidir.

Taner ERYÜCEL